

Nurcan Babək,
BDU-nun jurnalistika
fakultəsinin tələbəsi

Tarixdə Türk dünyasının əzəmətli, qüdrətli liderləri, həmçinin türk xalqları öz gücü, qətiyyəti və milli birlikləri ilə adlarını qızıl hərf-lərlə tarix səhifələrinə yazıblar. Bu güc, fiziki qüvvə olmaqla yanaşı, türklərin dəyərlərindən biri kimi xarakterizə olunur. Keçmişdən bu günə qədər güc və məğlubedilməzlik anlayışları tez-tez "dəmir" sözü ilə ifadə olunur. "Dəmir" bir rəmz kimi özündə sarsılmazlığı, gücü, qorxmazlıq və qüdrəti əks etdirir. Bu ifadə simvol kimi tarixdə müxtəlif formalarda təzahür edib. Xüsusilə keçmişdə ləqəb olan "dəmir topuq" və müasir dövrdə "dəmir yumruq" ifadəsi türk gücünün əzəmətini əks etdirən körpü rolunu oynayır.

Azərbaycan və Orta Asiya XIV əsr tarix səhifələrində imperiya quran sarsılmaz idarəçi Əmir Teymur (Tamerlan) dövlət idarəçiliyi və yürüşlərindəki uğurlarla tarixdə unudulmaz şəxsiyyətə çevrilib. Onun ayağında yaranan qüsur zamanla ona "topal Teymur" deyilməsinə səbəb olsa da, "dəmir topuq" kimi tarixə həkk olub. Tey-

Dünənin "dəmir topuğu", bu günün "dəmir yumruğu"

mur axsaq idi, lakin onun fiziki və mənəvi sərtliyi, iradə və dəmir kimi dirənişi onun hərbi yürüşlərini və idarəçilik siyasətini simvollaşdırdı. "Dəmir topuq" ləqəbinin altında dözümlülük, cəsarət, mətanət, təslim olmamaq, ruh yüksəkliyi dayanır. Əmir Teymurun dəmir gücü əsgərləri və xalqı üçün nümunə, düşmənləri üçün əsas qorxu mənbəyi idi.

"Dəmir" ifadəsinin simvolik mənası tarix boyu davam edərək günümüzdə də güc mənasını ifadə edir. Bu anlayış türk xalqın qətiyyəti-ni, milli ruhunu və dövlətin gücünü ifadə etmək üçün qorunub saxlanılır. "Dəmir" rəmz kimi Azərbaycan və türk xalqının mübariz ruhunu və milli birliyini göstərməyə davam edir.

XXI əsr Azərbaycan tarix səhifələrində yeni bir ideoloji mənaya sahib, Prezident İlham Əliyev tərəfindən vurğulanan "dəmir yumruq" ifadəsi yarandı. Bu ifadə, ölkənin gücünü, milli birliyi və iradə-sini simvolizə edir. "Dəmir yumruq" ifadəsinin yaranma-sına 2020-ci il Vətən Müharibəsi zamanı ordunun və xalqın birliyinin gücü şərait yaratdı və zamanla böyük maraqla doğuraraq müharibədə qazanılan zəfəri təcəssüm etdi. "Dəmir yumruq" ifadəsi göstərdi ki, Azərbaycan xalqı və dövləti sarsılmaz iradəyə, birliyə və qətiyyətə sahibdir. Bu güc yumruq kimi həm daxilədə, həm də xaricdə möhkəm duruşu nümayiş etdirir,

düşmənin qarşısında dayanır və zəfərə aparır. "Dəmir yumruq" müasir Azərbaycanın güc simvoluna çevrilib.

Türk sərkərdə iradəsinin rəmzi kimi "dəmir topuq" sərt, dirənişli və qüdrətli dö-yüşçü obrazını formalaşdırdı. "Dəmir yumruq" isə müasir dövrdə milli birlik və dövlətin birgə gücünü simvolizə etdi. Fərqli dövr və şəraitə yara-nan "dəmir topuq" və "dəmir yumruq" ifadələrinin hər ikisi türklərin güc və birliyini, "də-mir" kimi sarsılmaz və möhkəm ruhlarını xarakterizə edir.

Gülən üzlər, donan qəlblər

Cəmiyyətdə hər yaş aralıqına baxsaq, əksəriyyəti-nin üzündə gülümsəmə var. Salamladıqda, kiməsə kiməsə xoş təəssürat bağışladıqda, təşəkkür və minnətdarlıq bildirəndə üz ifadəsində balaca bir gülümsəmə olur. Amma bu gülümsəmənin ardında so-yuqdan donan qəlblər var. Soyuq qəlblərin ardında isə beynində formalaşan fikirlər

Elə bir dövrə gəlib çatmışıq ki, insanların səmimiyyə-tinə, həqiqətən də üzdə yara-nan gülümsəməsinə inana bilmirik. Sanki insanlar sax-talaşmış və bu hamiya şamil

edilib. Zaman keçdikcə də-yerlər itib. Kimə baxırsan gülümsəyir, amma bu gülümsə-mə əvvəlki dövrlərdəki kimi deyil. Gözlərə baxırsan əv-vəlki kimi parıldamır, qəlblər həyat eşqi ilə döyülmür, in-sanlar qaranlığa qərq olub, boğulur.

İnsanlar arasında bir-bi-rindən uzaqlaşma, güvən problemi, insani münasibət-lərdən kənarlaşma kimi hal-lar mövcuddur. Səmimiyyət-sizlik, nifrət, kin və digər mənfi hallar qəlblərin zaman-la buz parçasına dönməsinə səbəb olur. Vaxt var idi, in-sanların səmimiyyəti qəlbləri isidirdi. Bir-birlərinə baxan-da gözlərdə ulduzək sayrı-şan işıqlar görünərdi. İnsan-lar ətrafdakılara kömək edər, üz-üzə söhbətlər edərdi. Qi-sa dialoqlar belə ürəkləri dö-yündürər, sevinc hissi yaşa-dardı.

Zamanla şirin söhbətləri telefon arxasında danış-maq əvəz etdi. Nəticədə or-tadaki səmimiyyət və duy-ğuları qarşı tərəf hiss edə bilmədi. İnsanlar texnoloji yeniliklərə o qədər öyrəşdi və asılı oldu ki, nə çıxıb çöldə kiməsə gülümsəmə-di, nə də cəmiyyətə qayna-yıb-qarışmadı. Bir növ cə-miyyətdən özünü uzaqlaş-dırdı. Əslində bu bir fəla-kətdir. Duyğularının, gülən üzlərin, dəyərlərin itməsi insanlığın sonunu gətirir. Elə məhz buna görə də qə-blər soyuyaraq buz parça-larına dönüştür.